

Viseringsförenklingsavtal mellan EU och Marocko

2013/14:FPM24

Justitiedepartementet

2013-11-26

Dokumentbeteckning

KOM (2013) 684

Rekommendation från kommissionen till rådet om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ingående av ett avtal mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om förenklat utfärdande av viseringar för kortare vistelse.

Sammanfattning

Den 8 oktober 2013 presenterade kommissionen en rekommendation till rådet om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ett viseringsförenklingsavtal med Marocko. Rekommendationen innehåller bland annat förslag till bestämmelser om sänkta viseringsavgifter, kortare handläggningstider för utfärdande av viseringar och bestämmelser som möjliggör att i större utsträckning utfärda viseringar som kan användas för flera inresor. Regeringen välkomnar rekommendationen.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den 7 juni 2013 undertecknades ett partnerskap för rörlighet mellan EU och Marocko. I detta partnerskap, liksom i EU:s övriga partnerskap för rörlighet med tredje land, ingår att förhandlingar om viseringsförenklingsavtal inleds. Den 8 oktober 2013 presenterade kommissionen en rekommendation till rådet om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ett viseringsförenklingsavtal med Marocko.

1.2 Förslagets innehåll

Rekommendationen som kommissionen presenterat innehåller förslag till mandat till kommissionen att förhandla fram ett viseringsförenklingsavtal mellan EU och Marocko samt förhandlingsdirektiv om vad avtalet ska omfatta. Huvudelementet i förhandlingsdirektivet är följande:

- **Avgiften:** Avgiften för en ansökan om visering ska sänkas från 60 euro till 35 euro. För vissa kategorier bör visering utfärdas utan kostnad. Kommissionen föreslår att barn mellan 6-12 års ålder samt personer under 25 år som deltar i konferenser, sport- eller kulturevenemang samt utbildningar organiserade av icke vinstdrivande organisationer kan undantas från avgift vid utfärdande av visering. Detta i enlighet med vilka kategorier som är möjliga att undanta från avgift enligt viseringskodexen.

- **Förenklad viseringshantering:** Avtalet ska möjliggöra ett förenklat förfarande med sänkta dokumentationskrav för vissa kategorier av sökande. Dessa kategorier måste definieras närmare men bör enligt kommissionen inkludera studerande, forskare, lärare och akademisk personal, artister och kulturarbetare, näringsidkare, deltagare i sport- och kulturevenemang, journalister, företrädare för det civila samhället, medlemmar i officiella delegationer och nära anhöriga till personer som lagligen bor i EU.

Vidare ska avtalet inkludera utökade möjligheter till att bevilja viseringar som möjliggör för flera inresor för personer som har giltiga skäl och behov av detta (åtminstone för kategorierna ovan).

En särskild kategori som ska ges multipla viseringar som regel är studenter, lärare, personal och forskare som är kopplade till universitet i Marocko. De ska ha tillbringat minst ett år i EU i syfte att studera, undervisa och forska och som därefter har återvänt till Marocko innan tillståndet löpt ut.

- **Handläggningstid:** Handläggningstiden för en viseringsansökan ska i normalfallet vara maximalt tio dagar. Väntetiden för besök vid utlandsmyndighet ska vara maximalt 2 veckor.

- **Undantag från krav på visering:** Avtalet bör omfatta bestämmelser om att innehavare av diplomat- och tjänstepass utfärdade av Marocko ska undantas från viseringskravet när de reser till Schengenområdet. Införandet av en sådan bestämmelse i avtalet bör endast ske under förutsättning att det kan bekräftas att Marockos system för utfärdande av diplomat- och tjänstepass och tillämpningen av detta system uppfyller nödvändiga säkerhets- och integritetskrav.

Därutöver finns förslag till bestämmelser om att viseringsförenklingsavtalet ska träda i kraft samma dag som ett återtagandeavtal med Marocko träder i kraft. Likaså föreslås att ett uppsägande eller upphävande av återtagandeavtalet skulle medföra uppsägande eller upphävande av hela eller delar av avtalet om förenklat utfärdande av viseringar.

2013/14:FPM24

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget påverkar inte gällande svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Viseringsförenklingsavtal kan innebära inkomstbortfall på grund av sänkta eller helt borttagna ansökningsavgifter

Till den svenska utlandsmyndigheten i Marocko inkom det under 2012 ca 2 800 viseringsansökningar. Med ett viseringsförenklingsavtal skulle ansökningsavgifterna sänkas från 60 till 35 euro, vilket skulle leda till att intäkterna minskar. Dessutom kommer flera kategorier av resande att helt undantas från avgiften.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar rekommendationen att inleda förhandlingar om ett viseringsförenklingsavtal med Marocko. Ett sådant avtal ligger i linje med svenska strävanden att underlätta resande för den enskilde individen och att stärka de mellanfolkliga kontakterna med Marocko och EU.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Eftersom rekommendationen nyss presenterats har i dagsläget inga tydliga ståndpunkter kommunicerats.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Kommissionen anser att ett viseringsförenklingsavtal mellan EU och Marocko utgör en mycket viktig politisk signal i syfte att stödja demokratiutveckling och stabilitet. Europaparlamentets syn är ännu inte känd.

Rekommendationen har inte remitterats. Regelbundet informationsutbyte med berörda svenska myndigheter sker.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden utgörs av artiklarna 77.2 a och 218 FEUF. Rådet fattar beslut med kvalificerad majoritet om undertecknande och ingående av avtalet. Europaparlamentet ska godkänna beslutet om att EU ska ingå avtalet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Regeringen bedömer att rekommendationen är förenlig med subsidiaritetsprincipen. EU har exklusiv kompetens i frågor som rör Schengensamarbetet, såsom utfärdande av schengenviseringar och ingående av bilaterala avtal på viseringsområdet (se artikel 77.2 a i FEUF-föredraget).

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

När förhandlingsmandatet är färdigförhandlat och antaget kommer kommissionen att inleda förhandlingar om ett viseringsförenklingsavtal med Marocko. Parallellt kommer man att fortsätta redan pågående förhandlingar om ett återtagandeavtal. Efter avslutade förhandlingar ska rådet fatta beslut om undertecknande av avtalet. Europaparlamentet ska sedan godkänna beslutet om att EU ska ingå avtalet.

4.2 Fackuttryck/termer